

Onderwerp Regiodeal Groningen Noord
Steller Ronald Klaassen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8944
Datum

Bijlage(n) 1

Kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van onze inzet op de nieuwe tranche van de Regiodeals. In Regiodeals werken Rijk en regio samen aan gebiedsgerichte opgaven om de kwaliteit van leven, werken, wonen, ondernemen, veiligheid, leren en recreëren in regio's verspreid over Nederland te vergroten.

Deze benadering sluit naadloos aan bij de manier waarop wij al jarenlang gebiedsgericht aan de specifieke opgaven in wijken en dorpen werken. Dit doen we dichtbij én met bewoners, ondernemers, instellingen en andere partners. We kennen een langjarige traditie in de wijkvernieuwing. In Selwerd, Indische Buurt/De Hoogte, Beijum en De Wijert zijn we volop aan de slag met de uitvoering van de wijkvernieuwingsplannen. Maar we kunnen dit niet alleen. Met het Rijk hebben we daarom in januari 2019 de Woondeal gesloten. Naast afspraken over nieuwbouw gaat de Woondeal ook over het verbeteren van de wijken. In dat kader past onze inzet op de middelen van de Regiodeal uitstekend.

Aanvraag ingediend in december 2019

In september 2019 heeft het Kabinet de derde tranche van de Regiodeals geopend en konden er voorstellen ingediend worden. Wij hebben een voorstel ingediend voor het gebied Groningen Noord (de wijken Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd/Tuinwijk, Indische Buurt, De Hoogte, Professorenbuurt en de Oosterparkwijk). Dit gebied kent een diversiteit aan aantrekkelijke stadswijken, maar ook een eenduidigheid in problematiek als het gaat om armoede, gezondheid, opleiding, werkloosheid, veiligheid, ondermijning, zelfredzaamheid en woonkwaliteit. Dit is terug te zien in onze Basismonitor en in de Wijkkompassen. De achterstand van Groningen Noord uit zich in een lage score voor algemene leefbaarheid en veiligheid. Wij willen juist een inclusieve gemeente zijn die verbindt en sociale tegenstellingen verkleint. Onze ambitie in de Regiodeal is dan ook om het verschil in sociaal-economisch perspectief tussen dit gebied en de rest van de stad te verkleinen en het gebied dichterbij het stedelijk gemiddelde te brengen. U bent over onze aanvraag in december 2019 per raadsbrief geïnformeerd (kenmerk 407321-2019).

Toezegging en stappen tot 1 juli

In februari 2020 hebben wij het verheugende bericht gekregen van het Rijk dat onze aanvraag is gehonoreerd voor een rijksbijdrage van 15 miljoen euro. Samen met de NPG-middelen die beschikbaar zijn voor Beijum, Lewenborg en de dorpen in Ten Boer kunnen we daarmee een impuls geven aan een samenhangend programma voor langjarige ontwikkeling in deze wijken.

In de systematiek van de Regiodeal is de volgende stap om, in samenwerking met de betrokken ministeries, de daadwerkelijke tekst en een globaal bestedingsplan op te stellen en deze voor 1 juli in te dienen bij het Rijk. Als dit wordt goedgekeurd zullen de middelen vervolgens daadwerkelijk worden overgemaakt naar de gemeente Groningen als specifieke uitkering. Ook zal er na de zomer een formele ondertekening plaatsvinden.

In de bijlage treft u de tekst van de Regiodeal aan.

Invloed van Corona

Deze Regiodeal is tot stand gekomen tijdens de Coronapandemie. Juist de bewoners van onze meest kwetsbare wijken worden hierdoor het hardst getroffen, bijvoorbeeld als het gaat om minder werk, toename van eenzaamheid, huishoudens met stapeling van problemen, kinderen die in armoede opgroeien, toenemende onderwijsachterstanden en gevoeligheid voor ondermijning en andere vormen van criminaliteit. Juist nu moeten we investeren in deze gebieden. Onze burgemeester heeft daartoe, samen met de burgemeesters van de G4 en 10 middelgrote steden in Nederland, op 16 juni 2020 een manifest aangeboden aan het kabinet.

De aanpak geeft een impuls aan de lopende wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken waar bewoners en stakeholders al volop bij betrokken zijn. De Coronapandemie heeft wel invloed gehad op het proces van totstandkoming van de Regiodeal. Bijeenkomsten en werksessies met het Rijk hebben online en telefonisch plaats moeten vinden. Ook hebben we, gelet op deze beperkingen, ervoor gekozen om het proces met onze partners zoals bewoners en relevante stakeholders een plaats te geven in de uitwerking van deze Regiodeal na de zomer. We hopen dat de versoepelde maatregelen ons dan de mogelijkheid bieden om goed in gesprek te kunnen gaan met onze partners. De Regiodeal is bewust op hoofdlijnen opgesteld, zodat er voldoende ruimte is voor partners om invloed uit te oefenen op de invulling van de actielijnen. De corporaties, onderwijskoepels, politie en WIJ zijn wel in het voortraject betrokken en ondersteunen onze aanpak.

Meer nodig dan een impuls

Ook is het belangrijk om te beseffen dat de Regiodeal een looptijd kent van twee jaar en dus echt een impuls is. Voor het bereiken van structureel resultaat is een langjarige, intensieve aanpak nodig. Dit wordt erkend door het Rijk: in de Kamerbrief (31 maart 2020) over het interbestuurlijk programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt Groningen-Noord genoemd als één van de zestien gebieden in Nederland waar

langjarig commitment van het Rijk voor een aanpak noodzakelijk is. Dit zal nader vorm moeten krijgen in het nieuwe regeerakkoord van het volgende kabinet.

Het is daarnaast goed om op te merken dat voor de Regiodeal een vast format gehanteerd wordt en er ook een aantal vaste teksten in terugkomen die vanuit Rijkszijde in elke Regiodeal in Nederland worden opgenomen.

Werken langs vier actielijnen

Wij gebruiken de impuls van de Regiodeal om de interventies in de stadswijken in Groningen Noord te bundelen tot een hernieuwde Groninger aanpak. Een aanpak waarbinnen samen met onze maatschappelijke partners (zoals onderwijsinstellingen en woningcorporaties) en bewoners wordt gewerkt aan de belangrijkste gebiedsgerichte thema's, ieder vanuit en met behoud van eigen verantwoordelijkheid. Dit aan de hand van vier integrale actielijnen: drie inhoudelijke en één organisatorische gericht op ontwikkeling:

1. Maatschappelijk meedoen. Stimuleren van maatschappelijke activiteit en arbeidsparticipatie. Het bevorderen van talentontwikkeling en inkomen en het tegengaan van marginalisatie en eenzaamheid. Een woonomgeving die uitnodigt tot ontmoeting.
2. Prettig en veilig samenleven. Intensief werken aan sociale cohesie en vitale gemeenschappen, het tegengaan van ondermijning, zorgen voor voldoende en goede woningen en een aantrekkelijke en veilige leefomgeving.
3. Kansen voor kinderen. Combineren van beter onderwijs en onderwijshuisvesting, gezond en veilig opgroeien, sport en bewegen en talentontwikkeling.
4. Wijkontwikkeling versterken. Het opzetten van een Groninger wijkacademie. De wijkacademie vormt een impuls voor een nieuwe coalitie waarin bewoners, partners en wijkontwikkelaars samen leren, inspireren en werken aan nieuwe vormen van interactie en daarmee de stedelijke ontwikkeling.

Voor deze actielijnen hebben we in totaal 30 miljoen euro beschikbaar: 15 miljoen van het Rijk en 15 miljoen als gemeentelijke cofinanciering. Onze cofinanciering komt uit middelen die al in de gemeentebegroting opgenomen zijn om in te zetten in deze wijken: wijkvernieuwingsmiddelen, middelen voor onderwijshuisvesting uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en diverse andere lopende programma's en projecten binnen onze gemeentebegroting. Met de Regiodeal kunnen we van 1 euro 2 euro maken, nieuwe interventies opstarten en bestaande projecten en programma's verbreden en intensiveren. Ook willen we de kracht van wijkontwikkeling versterken. Daarnaast laten we nog een deel open voor nadere invulling binnen de actielijnen met bewoners en andere stakeholders.

Dit leidt tot het volgende globale bestedingsplan:

Actielijn	Rijk	Gemeente	Totaal
-----------	------	----------	--------

Maatschappelijk meedoen	5,0 mln.	4,3 mln.	9,3 mln.
Prettig en veilig samenleven	4,2 mln.	3,7 mln.	7,9 mln.
Kansen voor Kinderen	4,4 mln.	7,0 mln.	11,4 mln.
Wijkontwikkeling versterken	0,9 mln.	0,0 mln.	0,9 mln.
Uitvoeringskosten (VAT) *	0,5 mln.	0,0 mln.	0,5 mln.
Rijksbijdrage totaal maximaal	€ 15,0 mln.	€ 15,0 mln.	€ 30,0 mln.

* Dit is o.b.v. een vast percentage dat door het Rijk gehanteerd wordt.

De Regiodeal gaat gepaard met forse investeringen van andere partijen in deze wijken, zo gaan woningcorporaties Nijestee, Lefier, De Huismeesters en Patrimonium en particuliere ontwikkelaars tientallen miljoenen investeren in verbetering van de woningvoorraad en toevoeging van nieuwe woningen en worden er eveneens miljoenen geïnvesteerd in het winkelcentrum in de wijk Paddepoel door private partijen. Een ander voorbeeld: doordat Warmtestad zeventig miljoen euro in het aan te leggen Warmtenet investeert, ontstaan grote meekoppelkansen in de verbetering van de openbare ruimte.

Vervolgproces

Onze ambitie is om in het najaar 2020 van start te gaan met uitvoering van de Regiodeal. Dit is wel afhankelijk van de besluitvorming bij het Rijk na 1 juli (definitieve toekenning en datum van ondertekening). Daarnaast zijn de mogelijkheden die eventuele versoepeling van de Coronamaatregelen kunnen bieden voor het proces met onze partners (bewoners en andere stakeholders) nog een onzekerheid.

In het najaar zullen wij u nader informeren over de voortgang. Conform de systematiek van de Regiodeals verantwoordt wij aan uw raad over de besteding van middelen via de gemeentebegroting.

Wij vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.